

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (Partij voor de Dieren)

(d.d. 5 januari 2012)

Nummer

2594

Onderwerp

Natuurakkoord

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De Partij voor de Dieren heeft tegen het Natuurakkoord gestemd. Helaas is het Natuurakkoord in december 2011 akkoord bevonden door een meerderheid van Provinciale Staten. Naar aanleiding van berichtgeving over vervolggesprekken tussen het IPO en staatssecretaris Bleker in januari 2012¹, wil de Partij voor de Dieren de volgende vragen aan u voorleggen. Ik verzoek u deze vragen te beantwoorden alvorens het gesprek tussen IPO en de heer Bleker plaatsvindt.

1. *Bent u van mening dat de heer Bleker zich aan zijn afspraak moet houden dat het Natuurakkoord niet meer geldig is als één of meer provincies tegen het akkoord hebben gestemd? Zo nee waarom niet? Zo ja, op welke wijze gaat u dit kenbaar maken?*

Antwoord

Met de staatssecretaris is hierover niets afgesproken, maar eenzijdig door hem aangekondigd. Later is de staatssecretaris daar op teruggekomen, gesterkt door de motie Koopmans(TK 33 000 XII - nr. 116), die voortgang bepleit ten einde verdere stilstand in het landelijke gebied te voorkomen.

2. *Bent u met ons van mening dat de in de Tweede Kamer aangenomen motie om provincies, die niet hebben ingestemd met het Natuurakkoord, minder geld te geven, indruist tegen de Nederlandse rechtsstaat en democratie? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Het oordeel over Kamermoties is een aangelegenheid voor het Kabinet.

3. *Voor welke insteek kiest de provincie Zuid-Holland voor de gesprekken met de heer Bleker over het Natuurakkoord?*

Antwoord

Wij volgen de gezamenlijke provincies, die via de onderhandelingsdelegatie spreken met de staatssecretaris over de verdere uitwerking van het akkoord. Te zijner tijd zal ook met de staatssecretaris moeten worden gesproken over kwesties die specifiek zijn voor Zuid-Holland.

4. *Bent u het met ons eens dat het een harde eis richting het Rijk moet zijn om de Memorie van Toelichting die het IPO heeft geschreven, onderdeel uit te laten maken van het akkoord zoals ook andere provincies al hebben gevraagd? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee, nu PS hebben ingestemd met het akkoord moet de volgende stap gezet worden richting het concretiseren van de afspraken. De Memorie van Toelichting zien wij als een hulpmiddel bij die gesprekken om te voorkomen dat er meningsverschillen tussen de provincies blijven bestaan.

5. *Onderstaand worden enkele onduidelijkheden uit het natuurakkoord vermeld. Kunt u van elk van de onderstaande punten aangeven of u van plan bent er bij het IPO op aan te dringen de strekking van de door ons voorgestelde verduidelijking vast te laten leggen in de afspraken met de heer Bleker? En mocht u deze punten niet op de door ons voorgestelde wijze willen inbrengen in het IPO, kunt u dan aangeven waarom niet?*
- a) *In het natuurakkoord is punt 3 onder Internationale verplichtingen onduidelijk, omdat er achteraf discussie kan ontstaan tussen het Rijk en de provincies over de juiste 'scherpe prioriteitsstelling'. Daarom stellen wij voor dat het Rijk regelmatig (bijvoorbeeld 1x per jaar of 1x per 2 jaar) en voorafgaand aan de uitvoering op de hoogte wordt gesteld van de door de provincies voorgestelde prioriteitsstelling. Daarbij geldt dan dat het Rijk geen Europese boetes aan de provincies kan doorbelasten als achteraf blijkt dat de prioriteitsstelling verkeerd is geweest of niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd.*

Antwoord

De provincies zien in het onderhandelingsakkoord een inspanningsverplichting op het realiseren van de internationale verplichtingen. Ook is in het akkoord afgesproken dat er een monitoringssystematiek wordt opgezet om de voortgang van de opgave en het voldoen aan de internationale verplichtingen te meten. Het college van GS rapporteert via de reguliere rapportages aan PS en daarmee voor het Rijk ter inzage. Ten aanzien van deze punten moeten nog aanvullende afspraken worden gemaakt met de staatssecretaris om misverstanden over deze materie uit te sluiten.

- b) *Punt 4 onder Internationale verplichtingen roept de nodige vragen op. De Memorie van Toelichting van het IPO besteedt hier dan ook veel tekst aan. Gezien ons voorstel ten aanzien van punt 3 onder Internationale verplichtingen vinden wij dat uit de Memorie van Toelichting de passage 'Elke provincie moet wel kunnen aantonen dat zij de beschikbare rijksmiddelen voor verwerving, inrichting en beheer voor de afgesproken doelen heeft ingezet.' verwijderd moet worden.*

Antwoord

Omdat dit het openbreken van het akkoord betekent, kunnen wij dit niet uitvoeren.

- c) *Punt 1 onder 'Toekomstige financieringsbehoefte' doet voorstellen met betrekking tot het grond-voor-grond principe. De Partij voor de Dieren is van mening dat reeds gerealiseerde natuur niet mag worden verkocht voor de aankoop van nieuwe natuur. Dit is pure kapitaalsvernietiging, aangezien de verkoop van 1 hectare gemiddeld genomen geld oplevert voor het terugkopen van 0,7 hectare, die dan bovendien nog ingericht moet worden. Verder wijzen wij erop dat juist de randen van natuurgebieden, die mogelijk qua natuurwaarden minder waardevol zijn, vaak van groot belang zijn als buffer voor de hoge kwaliteit in het centrum van natuurgebieden. Doordat de gronden aan de randen niet (volledig) zijn verworven, is het onmogelijk om de benodigde hydrologische maatregelen te nemen die zo noodzakelijk zijn voor het herstel (van de kwalificerende habitats en soorten) van deze gebieden.*

Antwoord

Het onderhandelingsakkoord sluit niet uit dat natuurgronden buiten de herijkte EHS-begrenzingsen niet behoeven te worden verkocht. Wij kunnen zeker uw argumentatie volgen over kapitaalvernietiging en zullen deze gronden niet prioritair inzetten voor verkoop.

- d) *Punt 3 onder 'Toekomstige financiering' roept bij ons twee vragen op: ten eerste is niet onderbouwd dat er met het huidige natuurakkoord voldoende is voorzien in de verwervingsopgave Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Nog erger vinden wij het dat het natuurakkoord voorschrijft om de verwervingsopgave PAS prioriteit te geven. Er is niet onderbouwd dat dit in alle gevallen het beste is om aan de internationale verplichtingen te voldoen. Wij willen dan ook ten minste dat de zinsnede "en deze heeft daarbinnen prioriteit" wordt geschrapt.*

Antwoord

De provincies willen met de staatssecretaris afspreken om de strakke prioriteitsvolgorde uit het onderhandelingsakkoord te versoepelen, zodat de realisatie van de EHS en daarmee het bereiken van de internationale doelen zo soepel mogelijk zal verlopen.

- e) *Het feit dat er nog geen afspraken zijn gemaakt over de hydrologische maatregelen baart ons zorgen. En aanvullend dat het Rijk de provincies de ruimte geeft om een onderbouwde afweging te maken ten aanzien van de prioriteitstelling bij de uitvoering van ontwikkel- en beheeropgave. Wat is uw inzet met betrekking tot de hydrologische maatregelen?*

Antwoord

Hydrologische maatregelen ter verbetering van ecologische kwaliteit zijn gekoppeld aan inrichtingsmaatregelen. Het ILG-budget dat daarvoor gelabeld was, was reeds beperkt. De verplichte maatregelen zullen doorgang vinden. Voor nieuwe maatregelen is onze inzet te zoeken naar een optimale combinatie, niet alleen wat betreft de doelen, maar ook wat betreft de financiële dekking onder andere door middelen buiten groen om. Het spreekt vanzelf dat wij daarbij een nieuwe afweging moeten maken.

- f) *Onder 'Uitvoering' wordt het Faunafonds gedecentraliseerd naar de provincies. Dit betekent onze inziens dat de vraag of en hoe het faunafonds vormgegeven wordt door de individuele provincies wordt bepaald. De passages in de Natuurwet die de provincie verplichten schade te vergoeden dienen te worden geschrapt.*

Antwoord

Wij laten onze invloed op het tot stand komen van de Natuurwet gelden via het IPO en onze eigen ambtelijke en bestuurlijke kanalen. De verantwoordelijkheid voor wetgeving, inclusief de Natuurwet, ligt echter bij de Tweede Kamer.

- g) *In bijlage 1 staat onder het eerste gedachtestreepje dat naar de provincies wordt gedecentraliseerd 'het ervoor zorg te dragen dat instandhoudingsmaatregelen worden getroffen, toegangsbeperkingen worden gesteld en feitelijke preventieve of herstelmaatregelen worden getroffen' voor de Natura 2000-gebieden die in het beheer zijn van Staatsbosbeheer. En onder het tweede gedachtestreepje staat 'de verplichting om ervoor zorg te dragen dat voor Natura 2000-gebieden op hun grondgebied de nodige instandhoudingsmaatregelen worden getroffen'. Het lijkt erop dat wij als provincies via deze bijlage alsnog de volledige verantwoordelijkheid voor de Europese verplichtingen krijgen toegeschoven. Wij vinden dat wij slechts verantwoordelijk kunnen zijn voor de goede besteding van de gelden die van het Rijk krijgen voor realisatie van de Natura 2000-gebieden. Graag zien wij deze verheldering opgenomen.*

Antwoord

Omdat uw verzoek het openbreken van het akkoord betekent, kunnen wij dit niet uitvoeren. De wijze waarop de provincie uiteindelijk invulling zal geven aan de inrichting en beheer van Natura 2000-gebieden gaat onderdeel uitmaken van de Groenagenda en het Uitvoeringsplan 2012-2015. Ook zullen wij deze en andere onduidelijke kwesties meenemen in de verdere besprekingen met het Rijk en het IPO.

- h) *De verantwoordelijkheidsverdeling voor Nadere Uitwerking Rivierengebied (NURG) in bijlage 1 roept vragen op. Hoe kan het Rijk verantwoordelijk zijn voor de waterveiligheid (wat vraagt om beheer van natuur ter voorkoming van te grote opstuwing van het water in het winterbed) terwijl de provincies willen dat deze afspraak wordt verhelderd en dat, indien de provincies verantwoordelijk zijn voor het beheer van de NURG-gebieden, het Rijk daar aanvullende financiële middelen voor beschikbaar stelt?*

Antwoord

Deze kwestie maakt onderdeel uit van de uitwerking van het onderhandelingsakkoord in concretere en werkbare afspraken, die nog door de provincies met het Rijk moeten worden gemaakt met het onderhandelingsakkoord als uitgangspunt. Dit speelt bijvoorbeeld ook bij het agrarisch natuurbeheer, dat door het Rijk zal worden uitgevoerd en waarbij juist verantwoordelijkheden van de provincies naar het Rijk verschuiven.

6. *Onderstaand worden enkele passages uit het natuurakkoord weergegeven, die vergaande (financiële) consequenties hebben voor Zuid-Holland. Kunt u van elk van de onderstaande punten aangeven of u van plan bent er bij het IPO op aan te dringen pas met de uitkomst van de gesprekken met de heer Bleker tevreden te zijn als deze punten uit het natuurakkoord worden geschrapt? En als u dit niet van plan bent, kunt u dan per punt aangeven waarom niet en wat uw mening is?*
- a) *In het natuurakkoord regelt punt 2 onder Termijn van Afronding de planologische aspecten van de vervallen EHS. De Partij voor de Dieren vindt dat decentralisatie van natuur betekent dat het Rijk niet alsnog de provincies mag opdragen natuur NIET te beschermen. Wij willen dan ook dat punt 2 onder Termijn van Afronding in het geheel wordt geschrapt.*

Antwoord

Omdat dit het openbreken van het akkoord betekent, kunnen wij dit niet uitvoeren. Daarnaast erkent de staatssecretaris ook de bevoegdheid van de provincie in deze in zijn beantwoording aan de Tweede Kamer (13 december 2011 - kenmerk 248722 - pag. 4) op de motie van lid Koopmans over hetzelfde punt zegt de staatssecretaris:

“Het is primair een verantwoordelijkheid van gemeenten om gronden een bestemming te geven die past bij hun functie. Het is daarom aan provincies en gemeenten om, met hun specifieke gebiedskennis, te kiezen voor de meest gewenste of perspectievolle ruimtelijke ontwikkeling van een gebied en de bijbehorende bestemmingen.”

- b) *In bijlage 1 onder het vijfde gedachtestreepje staat ‘de zorg om de stand van invasieve exotensoorten, aangewezen door de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Infrastructuur, tot nul te brengen’. De Partij voor de Dieren heeft eerder al aangegeven dit volstrekt onethisch te vinden en ook (financieel) onhaalbaar. Als voorbeeld werd de muskusrattenbestrijding genoemd, waar jaarlijks tientallen miljoenen euro’s aan worden besteed, terwijl de soort na tientallen jaren inspanningen niet tot 0 is teruggebracht. Wij willen dan ook dat dit gehele gedachtestreepje wordt verwijderd. Bent u bereid om hierop in te zetten bij de gesprekken? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Omdat dit het openbreken van het akkoord betekent, kunnen wij dit niet uitvoeren. Het gaat hier om een inspanningsverplichting op een ideaal einddoel. Wij zullen in de Groenagenda een haalbare beleidsstrategie opnemen ten aanzien van het exotenbeleid.

7. a) *Gaat u bij uw onderbouwing ook gebruik maken van het feit dat het zeer dicht-bevolkte Zuid-Holland al de minste natuur van alle provincies heeft, namelijk 6% en van de maatschappelijke gevolgen, zoals minder recreatiemogelijkheden voor inwoners van Zuid-Holland, de rampzalige gevolgen voor mensen door afname van de biodiversiteit, en de economische gevolgen: een slechter vestigings-klimaat, van dit natuurakkoord? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja. De door u genoemde kwesties zijn inderdaad bijzonder belangrijk en vaak problematisch. Daarmee sturen zij voor een belangrijk deel onze beleids-overwegingen. Wij zullen dan ook zeker deze onderwerpen overwegen bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid in de Groenagenda.

- b) *Bent u bereid om aan het Rijk een maatschappelijke kosten-/batenganalyse te vragen van de bezuinigingen op het natuurbeleid? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee. GS en PS van Zuid-Holland zijn akkoord gegaan met het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur en wij zien geen aanleiding om de onderhandelingen te heropenen. Wij zijn daarbij van mening dat het rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving (Beoordeling Natuurakkoord - 18 november 2011) voldoende informatie biedt voor onze afwegingen.

Den Haag, 31 januari 2012.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

wnd. secretaris,

voorzitter,

M.M. van der Kraan

J. Franssen